

**ОБХВАТ И ОПАЗВАНЕ НА ДАНЪЧНАТА И  
ОСИГУРИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ**

**НОРМАТИВНА УРЕДБА**

**чл. 72 от ДОПК**

**чл. 73 от ДОПК**

**I. ОБХВАТ НА ДАНЪЧНАТА И ОСИГУРИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ.**

При изпълнение на своите служебни задължения органите и служителите на Националната агенция за приходите, получават информация, пряко свързана със задължените лица, която имат задължение да не разпространяват и да предоставят само при изрично определени обстоятелства. В чл. 72, ал. 1 от *Данъчно-осигурителния процесуален кодекс* (ДОПК) са изброени тези конкретни индивидуализиращи данните за лицата, които са определени като данъчна и осигурителна информация, а именно:

- банковите сметки;
- размера на доходите;
- размера на начислените, установените или платените данъци и задължителни осигурителни вноски, ползваните намаления, освобождавания и преотстъпвания на данък, размера на данъчния кредит и данъка при източника на доходите, с изключение на размерите на данъчната оценка и дължимия данък по Закона за местните данъци и такси;
- данните от търговска дейност, стойността и вида на отделните активи и пасиви или имуществва, представляващи търговска тайна;
- всички други данни, получени, удостоверени, подготвени или събрани от орган по приходите или служител на Националната агенция за приходите при осъществяване на правомощията му, съдържащи информация по т. 1 – 4;
- данните, получени по реда на взаимната помощ и административното сътрудничество, включително обмена на информация, с други държави при условията на глава шестнадесета, раздел IIIa

**ОБХВАТ И ОПАЗВАНЕ НА ДАНЪЧНАТА И  
ОСИГУРИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ**

*„Автоматичен обмен на финансова информация в областта на данъчното облагане“, раздел IV „Процедура за обмен на информация с други държави“, раздел V „Процедура за административно сътрудничество с държавите-членки на Европейския съюз в областта на данъците“ и раздел VI „Особени правила за автоматичен обмен на отчети по държави“, глава двадесет и седма "а" „Процедура за взаимна помощ с държавите-членки на Европейския съюз, при събиране на публични вземания“ и глава двадесет и седма "б" „Взаимна помощ при събиране на публични вземания по силата на международни договори“.*

Видно от направеното изброяване е, че в обхвата на данъчната и осигурителната информация, на практика попада информация за всички факти и обстоятелства, налични в приходната администрация и съдържащи данни за задължените лица и тяхната дейност.

**II. ОПАЗВАНЕ НА ДАНЪЧНАТА И ОСИГУРИТЕЛНАТА  
ИНФОРМАЦИЯ.**

Данъчната и осигурителната информация се обработва, съхранява и унищожават по ред, определен от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите (чл. 72, ал. 2 от ДОПК). На това основание, както и на основание чл. 10, ал. 1, т. 1 и 5 от **Закона за Националната агенция за приходите (ЗНАП)**, във връзка с организиране, ръководството и контрола на агенцията, изпълнителният директор със заповед е определил правилата по прилагане на Глава девета “Данъчна и осигурителна информация” от ДОПК, която заповед е задължителна за служителите на агенцията. Към настоящия момент, действаща е Заповед № ЗЦУ-1252 от 05.10.2017 г.

Служителите на НАП са длъжни да опазват тази информация в тайна, на което задължение кореспондира правото на лицата на опазване в тайна на

**ОБХВАТ И ОПАЗВАНЕ НА ДАНЪЧНАТА И  
ОСИГУРИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ**

сведенията, фактите и обстоятелствата, представляващи данъчна и осигурителна информация. В тази връзка това тяхно задължение е регламентирано в нормата чл. 14, ал. 1, т. 2 от ЗНАП, с която се казва, че при изпълнение на служебните си задължения органите и служителите на агенцията са длъжни да пазят в тайна данните, представляващи данъчна и осигурителна информация, като за целта те подписват декларация по образец, утвърден от изпълнителния директор, в която изрично се отразява тяхната отговорност.

Изключение от общия ред за опазване на данъчната и осигурителната информация е предвидено в нормата на чл. 73, ал. 2 от ДОПК, т.е. не представлява нарушение на задължението за опазване на данъчната и осигурителната информация:

- предоставянето на данъчна и осигурителна информация, съдържаща се в публичните регистри, и при съдебен процес - това е такава информация, която е налична в публични регистри - напр. търговския регистър;
- оповестяването на информация по реда на чл. 182, ал. 3 от ДОПК. Това са случаите, когато лицето не е изпълнило публични задължения в срока за доброволно изпълнение и органът по приходите е поставил на видно място в съответната администрация съобщение за длъжниците, неплатили в срок задълженията си или е разгласил чрез бюлетин или чрез средствата за масово осведомяване списъци на длъжници с неуредени публични задължения, включително техния размер, когато общото задължение надвишава 5000 лв.;
- предоставянето на данни при осъществяването на взаимна помощ и административно сътрудничество, включително обмен на информация, при условията и по реда на глава шестнадесета, раздели IIIa, IV, V и раздел VI, глава двадесет и седма "а", глава двадесет и седма "б", както и по силата на регламенти на Европейския съюз.

**ОБХВАТ И ОПАЗВАНЕ НА ДАНЪЧНАТА И  
ОСИГУРИТЕЛНАТА ИНФОРМАЦИЯ**

Това са случаите на обмен на информация по сключени СИДДО, по предвидените в ДОПК процедури по обмен на информация с други държави, процедурите за административно сътрудничество с държавите членки на Европейския съюз в областта на данъците, както и автоматичния обмен на финансова информация в областта на данъчното облагане.

- предоставянето на данъчна и осигурителна информация, свързана с получаването на държавна и минимална помощ. Тази промяна влиза в сила от 1 януари 2015 г. и е свързана с приложението на Регламент 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 г., Регламент 702/2014 на Комисията от 25 юни 2014 г. и някои насоки на Комисията относно държавните помощи. Посредством тези нормативни актове европейската комисия определя нови и разширява известни вече категории държавни помощи, при предоставянето на които държавите членки се освобождават от изискването предварително да уведомяват и искат разрешение от нея. Увеличаването на праговете на някои от предоставяните помощи, както и разширяването на обхвата от своя страна налага пълна прозрачност и справедливост при разпределянето им и осигуряване на своевременен контрол.
- предоставянето на данъчна и осигурителна информация, свързана с прилагането на схеми и мерки за подпомагане по Общата селскостопанска политика и Общата политика в областта на рибарството на Европейския съюз. Целта както и в предходния случай е осигуряването на финансова прозрачност и контрол.